No. 71. ZATURDAG 13 JUNIJ. 1857.

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regel *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent, behalve 35 cent zegelregt.

De COMMISSARIS DES KONINGS, Voorzitter van het Collegie van Gedeputeerde Staten in de provincie Drenthe, brengt door deze, namens gezegd Collegie, ter kennis van de belanghebbenden, dat, wegens te doene herstellingen aan de Leembrug over de *Drentsche Hoofdvaart* te Smilde, de passagie over die brug van en met den 13en tot en met den 24en der loopende maand zal zijn gesloten.

Assen den 11 Junij 1857.

De Commissaris des Konings, Voorzitter, voorn.,
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

12 Junij.

„Het wetsontwerp op de openbare liefdadigheid of de kloosterwet zal worden ingetrokken!"

Zoo luidt de belangrijke tijding, uit Brussel vernomen. De ultramontaansche partij besloot daartoe in eene vergadering, die op woensdag j.l. werd gehouden. De heeren *Wasseign*, *Moncheur* en *Thibaut* hebben dat voorstel bestreden en wilden, dat het Ministerie op nieuw met het ontwerp voor de volksvertegenwoordiging optrad, maar de meerderheid (er waren 40 leden) achtte het beter, het ontzenuwde ontwerp maar in de dusterdis van den portefeuille van binnenlandsche zaken te laten rusten.

Welligt dacht zij: er komt een betere tijd, want het oude spreekwoord is immers nog waar: „'t kan verkeeren!"

Die ultramontaansche vergadering werd bijgewoond door 40 leden, maar geen der Ministers liet er zich zien.

Verder verzekerde men, dat de Koning woensdag middag van Laeken in de hoofdstad aangekomen, een ministerraad presideerde, waarin het besluit werd gearresteerd tot intrekking der wet. Ook zou men in die raadsvergadering overeengekomen zijn, om de Kamer tegen de volgende week bijeen te roepen.

Het teekenen van adressen, 't zij tot dank aan den Koning voor de verdaging der Kamers, 't zij tot dringend verzoek om de kloosterwet in te trekken, gaat voort en de eene gemeente volgt hierin de andere. Ook hierdoor blijkt het, dat de verlichte, beschaafde klasse de beweging volvoerde en aan het wetsontwerp den genadeslag toebragt. Is hier en daar meer gedaan dan tot eene openlijke manifestatie noodig was, dan heeft men dat te wijten aan enkele individuen, die te ver gingen in hun afkeer van de ultramontaansche partij of aan jeugdige onbezonnenheid.

Hoe 't zij — de wet is of wordt hoogstwaarschijnlijk ingetrokken, en ook het Ministerie, of althans een gedeelte daarvan zal wel aftreden. Dat toch de heeren *Nothomb* en *Mercier* nog lust zouden hebben om, na het wegstoppen van hun ongelukskind, op de ministeriële zetels te blijven zitten, mag met alle regt worden betwijfeld.

Frankrijk, dat gedurende geruimen tijd koud noch warm scheen, heeft thans iets of wat verkiezings-koorts. Of die heilzaam zal hebben gewerkt, als de stembus geopend is, zal later blijken. De verwachting is niet groot, zelfs niet bij hen, die de koorts deden opkomen. Maar, 't is te wagen, omdat men toch niet erger kan worden. Zulk eene Kamer of geene Kamer is volmaakt hetzelfde. De keizerlijke ambtenaren zitten inmiddels niet stil. Zij verspreiden zoo veel mogelijk de namen der regering -candidaten, en welke recommandatien eene regering, die kracht en moed heeft, ten dienste staan, begrijpt ieder. Een der prefecten heeft daarenboven doen bekend maken, dat hij hoogelijk afkeurde als sommige koffijhuishouders het toestonden, dat in hunne localen openlijk werd gesproken over de deugden en talenten van candidaten, niet door de keizerlijke regering voorgesteld.

De Koning van Beijeren is eindelijk vertrokken. Men zegt, dat hij den Keizer gunstig heeft gestemd voor Griekenland. Vorsten reizen toch nooit *alleen* uit en tot pleizier.

Onder de geruchten van den dag, die te Parijs in omloop zijn, noemt men ook de aanstaande echtverbindtenis tusschen Koning *Victor Emmanuel* van Sardinie en Prinses *Sidonia* van Saxen.

De Fransche bladen bespreken de Belgische beweging met oude levendigheid, en deze beweging heeft bekwame en hooggeachte pennen in haar voordeel.

Zoo levert het *Journal des Débats* hoogst belangrijke artikelen over deze aangelegenheid, terwijl ook de *Siècle* strijdt voor verlichting en beschaving.

De *Constitutionnel* echter, in dit opzigt het orgaan van den heer *Granier de Casagnac*, den *Napoleon* der pen, zooals de een, de snoevende Gasconger, zooals de andere hem noemt, roept, zondigende tegen het 10de gebod: „'t is gedaan met het constitutionele Belgie!"

De liberale pers maakt zich zeer vrolijk met dien politieken *don Quichot*.

De Pruissische pers, die gaarne een toon, en welligt een forsche toon in het Europeesch concert, waarvan de Mei-beweging het thema is, zou aanbrengen, heeft, naar men verzekert, den wensch ontvangen, om de zaak maar links te laten liggen.

Londen is thans stil, doch zal wel iets drukker worden, als de verloofde van de koninklijke Prinses daar in deze maand zal zijn aangekomen, hoe wel deze allerwaarschijnlijkst veel op het Land zal zijn. Daar is het voor verliefden ook beter dan in de rookerige, smookerige, altijd in damp en nevel gehulde wereldstad.

Het nieuwe, thans bij de Wetgevende Magt in behandeling zijnde Wetsontwerp op de echtscheiding en het tweede huwelijk, vergemakkelijkt dit laatste in hooge mate zoo zelfs, dat daardoor, volgens sommigen, te kort wordt gedaan aan de heiligheid van het huwelijk, en het overspel als 't ware daardoor wordt gewettigd.

De tijdingen uit China zijn niet gunstig, en men wil weten, dat de bevolking te Canton zeer boos is, omdat de Onderkoning *Yeh* geen krachtiger maatregelen nam tegen de Engelschen of „roode barbaren."

De Koning van Pruissen bezoekt thans Marienbad en zijne Gemalin dat te Töplitz.

Nopens eene zamenkomst van den Keizer van Frankrijk den Keizer van Rusland en den zoo even genoemden Koning, verneemt men niets naders. Er is ook voor September nog tijds genoeg, om het te bevestigen of tegen te spreken.

De Oostenrijksche Regering is zeer boos over den loop der zaken in de Donau-Vorstendommen, en wordt in dien toorn ondersteund door den Grooten-Heer. Engeland vroeger ook in dit opzigt aan zijne zijde, draait en luistert reeds zonder eenige verantwaardiging naar het voorstel eener administratieve vereeniging. Is het over den hond, dan komt het over den staart, en zoo staat het geschapen, dat Rusland en Frankrijk hun zin verkrijgen.

Het Weener Hof beklaagt zich dan ook dat zelfs Pruissen eene verkeerde houding in deze zaak aannam, maar Pruissen beweert, dat Graaf *von Buol* verkeerd ziet.

Inmiddels houdt de Donau-Conferentie te Constantinopel vergaderingen. De eerste had plaats op 30 Mei en werd gevormd door de heeren *von Prokesch Osten*, Oostenrijksch internuntius; *de Thouvenel*, Fransch gezant; Lord *Redcliffe*, Engelsch gezant; *von Gundloch*, Pruissisch gezant; *von Bouteniéff*, Russisch gezant en *Durando*, Sardinisch gezant. De conferentie duurde van 2 uur tot aan het einde van den avond. Is het geen *goed*, dan toch een *lang* begin.

Omtrent de begrafenis van de aartshertogin *Sophia* verneemt men het volgende van een ooggetuige:

„De lijkstatie, den 1e Junij uit Pesth vertrokken, kwam des avonds 10 uur met een extra trein te Weenen aan

„De Prins van Lichtenstein, grootmeester van het huis des Keizers en de geestelijke van het paleis, bijgestaan door zijne priesters, wachtten haar daar. De kist werd nu na de aankomst door vier hof-fouriers in een lijkwagen gezet en in de wachtkamer op eene stellaadje geplaatst, van waar men zich, na eenige gebeden, naar de kerk der capucijners begaf.

„Toen de optogt voor de kloosterdeur gekomen was sloeg de opperceremoniemeester achtereenvolgens driemaal op de deur, waarop van binnen de volgende vragen gedaan werden:

„„Wat wilt gij?"

„„De eeuwige rust."

„„Voor wie?"

„„Voor H. K. H. de aartshertogin *Sophia*, gestorven in het Paleis te Buda."

„„Laat voorbijgaan. Laat voorbijgaan."

„Onmiddelijk werden daarop de deuren geopend en werd de kist van het keizerlijk kind in de kerk gebragt.

„Na de gebeden werd de kist in de grafkelder afgelaten, waarop deze, in het bijzijn der capucijner monniken, alle voorzien van fakkels, geopend werd, opdat men zich zou kunnen vergewissen van het heilig pand, 't welk hun ter bewaring werd toevertrouwd.

„Daarna werd de kist weder gesloten en werd er eene sleutel overhandigd aan den prior van het klooster en de andere aan den keizerlijken schatbewaarder."

Men verzekert, dat er tusschen Napels en Oostenrijk zekere koelheid is ontstaan. De Oostenrijksche gezant verliet, zooals hij 'sjaarlijks gewoon is, Napels voor eenigen tijd. Thans echter hecht men iets meerder aan het verlof dat Generaal *Martini* verkreeg, vooral daar Prins *Petrulla* de Napelsche gezant te Weenen, ter gelijker tijd een verlof werd verleend en deze Weenen voor twee maanden verliet.

Volgens de geloofwaardigste tijdingen, zou de verwijdering hoofdzakelijk zijn ontstaan door de weinige attentie, die Koning *Ferdinand* bewees aan de Oostenrijksche raadgevingen, ter zake van de kwestie tusschen Sicilie en het Westen. Men zegt nu wel, dat Napels onlangs aan de deuren van de Tuilerien en aan het Foreign office aanklopte en van wijzigingen in zijn binnenlandsch bestuur mompelde, maar men gelooft het niet. Men wil betere bewijzen en daden. Napels stak dikwijls de hand uit tot herziening en verandering — maar roerde wat men wachte, maar even aan en trok zich weder terug.

Volgens de jongste tijdingen uit Italie, zou de Paus beginnen te begrijpen, dat de manifestatien van het publiek, als hij zich hier en daar vertoont, hoofdzakelijk meer voortspruiten uit nieuwsgierigheid, dan uit een gevoel van achting of liefde. Zij zien in hem meer het wereldlijk hoofd van den kerkelijken Staat, dan de Opperpriester der R.-Catholieke christenheid. „Ik heb," zoo zou hij hebben gezegd, „slechts 3 a 4 vrome zielen gevonden, die mij gemoedelijk om mijn zegen vroegen." Dat komt, wordt hierop geantwoord, van de vermenging van het wereldlijk en geestelijk gezag van één persoon. De zoogenaamde Stedehouder van Christus moet boeten voor de fouten, die men ziet in het wereldlijk opperhoofd van den Romeinschen Staat. Zoo is *Pius IX* de eenigste Paus, die de bevolking van Italie onvereenigdig heeft gezien. Zoo moest *Pius IX* getuige zijn, dat Oostenrijksche soldaten de Italianen beduidden wat zij behoorden te doen in de tegenwoordigheid van hunnen Souverein.

Madrid is stil.

Er is lust genoeg, om beweging te maken, maar wie zal beginnen? En waartoe zal het leiden? Spanje is het land der onwaarschijnlijkheden.

Mexico is steeds een Babel. Volgens de jongste tijdingen, wilde men den President *Comonfort* vermoorden. De ontdekking van dat plan deed weder ettelijke geestelijken het land ruimen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van 9 Junij In deze zitting zijn achtereenvolgens zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen de volgende ontwerpen van wet, als: 1o. tot wijziging van hoofdstuk VIII der staatsbegrooting voor 1856; 2o tot vaststelling der raming van uitgaven wegens versterkkingen van het departement van oorlog, dienst 1857; 3o. tot verhooging van hoofdstuk X der staatsbegrooting voor 1857 (*aankoop van een gebouw*): 4o.—8o. tot naturalisatie van *A. Carapiet* en vier anderen, en 9o.—2o. tot naturalisatie van *U. P. Okken* en elf anderen.

De commissien van rapporteurs zijn gereed met hare verslagen over de volgende wets-ontwerpen, als: 1o. tot afschaffing der regten op den in- en uitvoer van visch, en 2o. op de zeevisscherijen.

Zitting van 10 Junij. In deze bijeenkomst is met algemeene stemmen aangenomen: 1. de wet op eene ruiling tusschen den Staat en de gemeente Amersfoort; 2. de wet op de opheffing van het fonds ten behoeve van het kanaal van Voorne, en 3. het ontwerp ter wijziging van de bebegrooting van het ministerie van Justitie voor het loopende jaar.

Ten aanzien van deze laatste wet heeft de minister doen opmerken, dat, volgens de bestaande verordeningen, in de huizen van arrest lokalen aanwezig moeten zijn voor gemeenschappelijk verblijf, maar dat in de te bouwen gevangenissen zorg zal worden gedragen, dat deze lokalen, des noods, zonder bezwaar, tot cellulaire verblijven zullen kunnen worden ingerigt.

De begrooting voor de Binnenl. Zaken is eenstemmig aangenomen. De minister heeft op nieuw, ten aanzien van onderscheidene ter sprake gebragte punten, bevredigende inlichtingen gegeven, en betreffende de wet op het lager onderwijs verklaard, dat de memorie van antwoord gereed is; — dat hij hoopt, dat de stukken, daartoe betrekkelijk, dezer dagen in den Raad der ministers in overweging zullen kunnen worden genomen, en het antwoord in de volgende week bij de Tweede Kamer zal kunnen worden ingediend.

Ook de wet op den afkoop van den Sondtol is eenstemmig goedgekeurd. Verscheidene leden hebben daarover het woord gevoerd, en op de aanmerking van het belang der bevordering van het vervoer der landproducten, heeft de minister van Financien gewezen op de aanzienlijke sommen, die ter verbetering van wegen en kanalen worden besteed.

Nopens het renteloos voorhanden houden van aanzienlijke kapitalen, heeft Z. E. aangemerkt, dat in het begin van dit jaar, de baie van 1856 nog niet aanwezig was, dat welligt thans over tien millioenen zoude kunnen worden beschikt, maar dat hij de leden, die van schulddelging hadden gesproken, verzocht, hun oordeel op te schorten, vermits er op dit oogenblik drie ontwerpen van financiëlen aard bij den Raad van State aanhangig zijn, die verlang der Tweede Kamer zouden kunnen worden aangeboden, en daaronder een ontwerp op de emancipatie van de slaven in de W. Indien, dat, in elk geval, belangrijke offers zal vorderen. Z. E heeft niet ontkend, dat de koloniale middelen ook dit jaar welligt eene belangrijke bate zullen kunnen opleveren, maar heeft gemeend, dat het ongeraden zoude zijn om daarop te veel vooruit te loopen.

De wet op het handels-tractaat met de Dominikaansche republiek is eenstemmig aangenomen. Aanmerkingen van den heer *v. Rijckevorsel* over de traagheid, die bij het ministerie van Buitenlandsche Zaken zoude worden bespeurd, zijn door Z. E. den minister van dat departement wederlegd.

De wet op het gebruik van het batige koloniale slot van 1854 is, met 30 tegen eene stem, (die van den heer *v. Rijckevorsel*), aangenomen.

Ook zijn goedgekeurd twee ordonnantien van den gouverneur-generaal van Neerlands-Indie. Sommige leden hebben gemeend, dat deze goedkeuring overbodig was, doch de minister heeft dit ontkend, vermits het daarbij beginselen geldt.

Zitting van 11 Junij. In deze zitting hebben, bij stemming over het wetsontwerp betrekkelijk den in- en uitvoer van visch, 16 leden zich *voor* en 16 *tegen* de goedkeuring verklaard, zoodat in eene volgende zitting zal worden overgestemd. Het wetsontwerp op de zeevisscherijen is met 25 tegen 6 stemmen aangenomen.

De toegezegde voordragt, tot herziening van het tari van in- en uitgaande regten, waarmede Nederland wed eene belangrijke schrede voorwaarts op den weg der v

standige handelsvrijheid zal doen, is door de Regering thans aan de Tweede Kamer toegezonden.

— De Minister van Oorlog heeft onder dagteekening van 9 Junij, de daarbij betrokken militaire autoriteiten gemagtigd, om aan de miliciens der ligting van 1853, die de vergunning mogten vragen, om een huwelijk aan te gaan, de vereischte toestemming daartoe, te rekenen van 1 October aanstaande, uit te reiken, mits op de gebruikelijke wijze voldoende aan de bepalingen wegens de aanzuivering hunner schuld op het kleedings- en reparatiefonds.

— Uit 's Hage schrijft men dd. 8 Junij: Naar men verneemt, is aan den luitenant-kolonel *Engelbregt*, kommandant van het 7e regement infanterie te Groningen, last gegeven, om met den vaandeldrager en het vaandel des regements zich naar de residentie op marsch te begeven. — Zooals men weet, is ten gevolge de suppressie van de 9 en 10 regementen infanterie het 7e regement alléén nog overig van de bezettings-troepen der Citadel van Antwerpen in 1832. — Dientengevolge zou, naar men verzekert, gedurende de herinneringsfeesten van die gedenkwaardige belegering in de volgende week te 's Hage te houden — door Z. M. in persoon of van wege hoogstdenzelve op de groote parade, welke bij die gelegenheid hier door de troepen der bezetting zal plaats hebben, de groote medaille der citadel aan gemeld vaandel worden vastgehecht — gelijkerwijze vroeger bij eene dergelijke gelegenheid het vaandel der grenadiers met het kruis des tiendaagschen veldtogts door Z. M. is versierd geworden.

— In de *N. Rott. Ct.* leest men: Uit een partikulier schrijven van Hong-Kong, dd. 24 April, vernemen wij, dat aldaar met de Engelsche brik Tubal Cain, kapt. *Slagett*, zijn aangekomen vijf man van het verniste gedeelte der ekwipage van het schip Henriette Maria, kapt. *Bakker*, welke bodem op reis van Macao naar Havana door de koelies overrompeld is en waarvan de kapitein en een gedeelte der ekwipage met een zeker getal koelies, gelijk uit de verklaringen dienaangaande moet opgemaakt worden, op Cochin China zijn aan wal gezet. Uit het relaas van een der geredden blijkt alleen, dat zij, toen het oproer uitgebroken en het schip onder den wal ten anker gebragt was, op last van den kapitein, in de giek naar den wal zijn geroeid, met zich mede nemende zeven Chinezen. Daar gekomen zijnde, gebood hun de tolk, die zich onder het zevental bevond, weder naar boord te gaan en hen den volgenden morgen te komen halen. Door den sterken stroom konden zij hun schip echter niet bereiken en dreven naar eene rots, waar zij drie dagen zonder voedsel hebben omgezworven, tot dat zij den vierden dag door een paar Chinezen ontdekt werden, die hen van voedsel voorzagen. Den volgenden morgen echter berigtte hun een der Chinezen, dat zij door een honderdtal mannen vervolgd werden, waarop zij naar een andere schuilplaats de wijk namen. Om hun ongeluk te voltooijen, sloeg den zesden dag de boot om en konden zij slechts met de uiterste krachtsinspanning al zwemmende den wal, en na een voetreis van 4 uren, een Chineesch dorp bereiken. Aldaar werden zij gedurende zeven dagen, zeer gastvrij onthaald, tot dat zij met bovengemeld schip gelegenheid vonden naar Hong-Kong over te komen.

De namen der geredden zijn W. *Delgman*, bootsman; *Heinrich Eigler*, *Adrian Brandt*, *Hendrikus van Amerzoden* en *Thomas Braun*.

— In 't land van Cuick, N.-Brabant, zijn, even als elders, en met name in sommige Geldersche streken, zooveel meikevers geweest, dat het gem.-bestuur te Grooten Klein Linden een cent per pond kevers heeft uitgeloofd. Er waren gezinnen, die op een dag 500 pond leverden, en in 't geheel zijn er in 6 dagen tijds 20 duizend pond van aangebragt, die dadelijk, in kokend water geworpen, tot mest gebezigd zijn.

— Het Prov. Geregtshof van N.-Brabant heeft uitspraak gedaan in een reeds tien jaren aanhangig proces tusschen de aannemers der R.-Kath. kerk te Berchem en het kerkbestuur. Het laatste weigerde den 5den en laatsten termijn te voldoen, op grond, dat de kerk niet in behoorlijken staat was afgeleverd. Het is thans veroordeeld tot de betaling der som, ad f 600 000, met de renten, te rekenen van den reconventionelen eisch.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal is thans bijeengeroepen tegen 23 Junij.

Wanneperveen, 8 Junij. Gelijk menigen zomer zitten in 't Meppelerdiep, tusschen Zwartsluis en Meppel, daar waar bij Doosjes schutsluis de Haagjes-gracht er in uitloopt, weder vele geladene en ongeladene schepen aan den grond. 't Oponthoud der schippers en de daardoor voorheen veroorzaakte schade is zoo groot, dat de meermalen geuitte wensch tot verbetering en uitdieping van dat vaarwater bij herhaling dient geopperd te worden. Eene wel eens ter spraak gebragte en voorloopig een enkele reis beproefde stoomboot-dienst tusschen Zwolle en Meppel zou ook niet tot stand gebragt kunnen worden, indien die ondiepte niet vooraf wierd weggenomen. *Pr. Ov. Ct.*

's Gravenhage, 10 Junij. Heden, den feestdag der 50jarige loopbaan als advocaat van den heer *Faber van Riemsdijk*, waarvan dezer dagen is gewag gemaakt, heeft die heer vele blijken van belangstelling van regterlijke en andere collegien, de heeren leden der balie en der procureurs en vele bijzondere personen ontvangen. Deputatien van die collegien, het publiek ministerie bij dezelve, de orde der advocaten en der procureurs hebben zich tot den feestvierende begeven, en hem hunne gelukwenschen overgebragt. Men verneemt dat ook de minister van justitie een bezoek bij den heer *Faber* heeft afgelegd. Het heeft Z. M. behaagd den heer *Faber van Riemsdijk* te benoemen tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Zutphen, 9 Junij. Eene arbeidersfamilie, waarvan een der kinderen bij anderen diende, had aldaar het overschietende middageten voor hare ouders ten geschenke bekomen, hetwelk door dezen, benevens drie hunner kinderen gisteren middag werd genuttigd, waarna zij zich weder aan den arbeid begaven. Eenigen tijd daarna werd de vader en kort daarop zijn zoon onder de hevigste pijnen en brakingen naar hunne woning vervoerd, tot groote ontsteltenis der verdere huisgenooten, bij welke zich in mindere mate hetzelfde verschijnsel voordeed. De lijders zijn alsnog in zorgelijken toestand; men hoopt echter dat door de spoedig aangewende geneeskundige hulp dit voorval geene verdere nadeelige gevolgen zal hebben. Het wordt toegeschreven aan het onvoorzigtig gebruik maken van lucifers bij de tweede bereiding der spijze, waarin alstoen een weinig der phosphorus geraakt is.

Leeuwarden, 9 Junij. Heden middag is een zevenjarig meisje door de diligence van *van Gend* en *Loos*, van Harlingen doorrijdende naar Groningen, bij de aankomst alhier onder de wielen geraakt en schier geheel verpletterd.

Amsterdam, 10 Junij. Naar men verneemt, heeft zich hier ter stede eene commissie gevormd uit oud-militairen, in 1832 behoord hebbende tot de bezetting der Citadel van Antwerpen, met het doel, om tegen den 23 December a.s. hunne vroegere krijgsmakkers op te roepen, en alsdan feestelijk de dagen van vóór 25 jaren te herdenken.

Rotterdam, 9 Junij. Heden werd een groot aantal mandjes met de eerste kersen voor dit saizoen, daartoe gisteren van Duitschland alhier aangebragt, naar Engeland verzonden.

Groningen, 11 Junij. Heden morgen heeft de regtbank alhier uitspraak gedaan in de reeds vroeger door ons vermelde zaak van den zaakwaarnemer *H. J. Wilkens*, en dezen wegens vier opligtingen veroordeeld tot gevangenisstraf voor den tijd van drie jaren, tot betaling van vier geldboeten, ieder van f 25, ontzetting der burgerlijke regten voor den tijd van tien jaren, en in de kosten van het regtsgeding.

Winschoten, 9 Junij. Op den 7 Junij had er te Nieuw-Rhede (Oost Friesland) een moorddadig gevecht plaats tusschen vier Hannoversche grasmaaijers. Twee broeders hebben aan een vader en een zoon, met hunne zeissen en messen, zulke gruwelijke wonden toegebragt, dat voor het behoud van het leven van den zoon weinig hoop bestaat. Het hoofd van dezen ongelukkige moet bijkans letterlijk met de zeissen van een der misdadigers zijn gekloofd; aan een der armen waren den lijder 7 lange sneden toegebragt. Ook de vader had zulke verschrikkelijke hoofdwonden, dat het behoud van zijn leven in gevaar verkeert; de oogen waren digt en, volgens sommigen, het eene buiten het hoofd. De daders zijn te Bourtange gevat en van daar naar het Ambt Asschendorf gebragt.

Dedemsvaart, 10 Junij. Den 29 Mei werd in de herberg de Ligtmis eene vergadering gehouden van eenige voorname ingelanden en eigenaren van het bekende Staphorsterveld, en wel met het doel om dit thans bijna onnutte veld te verveenen, onder verpligting van het in te polderen, door stoomkracht droog te malen en droog te houden.

De heer *F. A. Ebbinge Wubben*, notaris te Staphorst, bekend door zijne ijverige bemoeijingen in de landhuishouding, gaat in dezen voor. Die heer opende de vergadering en gaf kortelijk het doel der bijeenkomst te kennen, en nadat deze belangrijke zaak onderling besproken en niemand er tegen was, maar allen sterk voor de onderneming gestemd waren, werd eene commissie benoemd van 6 leden, bestaande uit de heeren *F. A. Ebbinge Wubben*, mr. *G. W.* baron *van Dedem van den Berg*, te Dalfsen, mr. *R. G.* baron *de Vos van Steenwijk*, te Zwolle, *J. A. Westenbrink Meijer*, te Zwartsluis, *G. Freislich*, Notaris te Hasselt en *A. ten Klooster*, te Meppel. Deze commissie is al dadelijk belast geworden met het ontwerpen der concessie tot verveening, droogmaking en inpoldering, en wanneer zij daarmede gereed is, zullen eigenaren en ingelanden andermaal worden opgeroepen.

Door den rijksturfmeeter-taxateur, den heer *M. Westveer* te Zwartsluis, is in deze vergadering bij monde en in geschrifte geposeerd, dat de oppervlakte van het Staphorsterveld bedraagt 6000 bunders, waarvan 4000 bunders kunnen verveend worden, en dat, na aftrek van de veenen, onmiddellijk aan dijken of wegen gelegen, zoo ook de bouwgronden. Uit die opgaven bleek verder, dat het terrein, dat verveend kan worden, ongeveer 50 millioen gulden turf kan opleveren, en dat na de verveening de uitgeveende plas weder drooggemaakt, voor den landbouw meer waarde heeft dan tegenwoordig.

De eerste spade is nu gezet om deze goudmijn te exploiteren; wij wenschen den ondernemers de noodige volharding toe, bij het bewustzijn dat in dezen ook wederom veel tegenwerking zal ondervonden worden, van den kant van voor deze streken nog al hoog geplaatste personen, doch die gevoelens hebben, welke in de middeleeuwen te huis behooren, gevoelens, die bij hoofden van besturen in den tegenwoordigen tijd niet moesten kunnen bestaan, althans de zoodanigen dienen noch het rijk, noch de provincie, noch de gemeente, noch den dijkstoel, noch den volke, maar hun bekrompen idée. *A. C.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De kommandant van het keizerlijk fregat *Reine Hortense* heeft bevel gekregen dezen bodem gereed te houden, waaruit men afleidde, dat prins *Napoleon* naar Kronstadt zou vertrekken, om grootvorst *Constantijn* een tegenbezoek te brengen. Met zekerheid is hiervan echter nog niets bekend.

— Op de Parijsche munt wordt thans een penning geslagen ter gedachtenis aan het Parijsche vredestractaat. Op de eene zijde der medaille ziet men 's Keizers beeltenis met het bijschrift: *Napoléon III, empereur*. Op de keerzijde teekenen de Wijsheid, de Geregtigheid en de Kracht het verdrag, in tegenwoordigheid van de Godin des vredes, die haren gouden schepter over deze verzoenende handeling uitstrekt. Het verdrag ligt op het wereldrond, waarop gelezen worden de woorden: *Europe*, *Orient*. Het geheel rust op een voetstuk, prijkende met het wapen der stad Parijs. Naast het voetstuk staat de Veiligheid, een horen des overvloeds dragende, omringd van de zinnebeelden der Kunsten, der Nijverheid en van den Koophandel. Op den achtergrond aanschouwt men aan den eenen kant den gesloten tempel van *Janus*, voor welken opeengestapelde wapenen verbrand worden, en aan den anderen kant den voorgevel van het hôtel van het ministerie van buitenlandsche zaken. Het omschrift der keerzijde luidt: *Paix de Paris*. 30 *Mars* 1856. Het randschrift is: *Le comte Walewski, président du Congrès.*

ENGELAND.

In het Lagerhuis heeft de heer *Kinnaird* eene petitie op het bureau neêrgelegd, geteekend door 1500 bewoners van Jamaica, die zich beklagen, dat de verdragen met Spanje voor de afschaffing der slavernij niet ten uitvoer worden gelegd, waarvan het gevolg zijn: de uitbreiding der slavernij op Cuba en de grootste moeijelijkheden voor den vrijen arbeid, die tegen den slavenarbeid in de spaansche koloniën moet opwerken.

— Op de werf van den heer *Russell* te Londen wordt een kolossaal stoomschip gebouwd, bestemd, om tusschen Engeland en Amerika te varen; men gelooft, dat het 24 mijlen per uur zal kunnen afleggen, zoodat de afstand van Ierlands uiterste westelijke punt tot den uitersten oostelijken uithoek van Noord-Amerika (1800 mijlen) in ruim 3 dagen zal worden volbragt.

— Onderscheidene Britsch-Indische dagbladen bevatten correspondentien uit Agra, Meerut, Umballah en andere garnizoensplaatsen over den geest der muiterij, welke onder de binnenlandsche troepen heerscht, die ten dien einde zich van het voorwendsel der „onreine patronen” bedienen. Te Meerut weigerden op de parade 85 man van die patronen gebruik te maken, en werden derhalve in arrest genomen. De branden te Umballah hebben den oppercommissaris van Pendschab aanleiding gegeven, om een prijs van 1000 roep. op de ontdekking der brandstichters uit te schrijven.

— De *Times* bespreekt de Chinesche zaken en zegt, dat Engeland de vijandelijkheden tegen China niet op verschillende punten zal en kan beginnen, maar tegen het district van Kanton alleen zal handelen, om *Yeh* te verdrijven en door de bezetting der kust het hof van Peking tot het aanbieden van vredesvoorwaarden te dringen. Geschiedde dit niet, dan eerst zal men ook tegen andere punten met kracht ageren, maar men rekent dan op de medewerking van Frankrijk, dat eerst na de berigten van baron *Gros* bekomen beslissen zal, of er troepen naar China moeten gezonden worden. — De herhaalde muiterij der Inlandsche troepen in Indie wekt in Engeland bezorgdheid. De *Globe* beweert, dat het bestuur een oorlog met een der grensvorsten moet beginnen, om de aandacht af te leiden en aan de troepen bezigheid te geven.

DUITSCHLAND.

Maandag avond is de werkplaats van den vuurwerkmaker *Dobermont* te Berlijn, omstreeks 7 uur in de lucht gevlogen. De heer *Dobermont* zelf, een werkman, eene vrouw, die in den aangrenzenden tuin werkzaam was en een werkman van het tooneel hebben daarbij het leven verloren. De dochter van *Dobermont* is zwaar gewond; zijne vrouw, welke zich op de plaats des ongeluks bevond, is ongedeerd gebleven. De oorzaak van het ongeval is onbekend; op het oogenblik dat het plaats vond, was niemand in de werkplaats aanwezig.

— De *Augsb. Ztg.* meldt, dat professor *Martin* te Jena den 20sten Mei aan eene dame die door bloedverlies ten uiterste verzwakt was, met het beste gevolg eene massa bloed van een zijner gezonde leerlingen haar in de aderen heeft overgebragt.

— Onder de belangrijkste werken dezer eeuw zal ook behooren de doorgraving van Mont-Cenis, ten einde een doortogt van 12.700 el te maken voor den spoorweg, die Sardinie met Frankrijk en Zwitserland moet verbinden. De galerij zou niet door gewone middelen te verkrijgen zijn en men zal die thans door zaamgeperste lucht trachten daar te stellen, waartoe eene geheel nieuwe machine wordt zaamgesteld.

— Den 7 dezer des namiddags te 3¼ uur heeft in de streken van Planen, Zwickau, Bad-Elser, Glauchau en Schwarzenberg eene geweldige aardbeving plaats gehad. In laatstgenoemde plaats was de schok zoo hevig, dat eenige muren, onder anderen van het telegraaf-bureau, scheuren bekwamen. Te Trogen en te Zedtwitz, 2 uren van Hof, zijn de schokken ook gevoeld.

— De Keizer van Oostenrijk heeft in een schrijven aan Aartshertog *Albert* den Hongaren zijn dank betuigd voor hunne deelneming in zijn verlies, en heeft te kennen gegeven, dat hij de op zoo smartelijke wijze afgebroken reis door hun land later hervatten zal.

— Sedert de heropening der vaart is een nieuwe tak van handel in werking gekomen, die zich steeds meer en meer ontwikkelt. Men verzendt n.l. van Hamburg met de pakketbooten massa's bloedzuigers naar Zuid-Amerika. Zoo heeft dezer dagen eene boot de haven van Hamburg

DE VERTELLER ENZ.

Komeet van 13 Junij 1857.

Over de komeet, die heden verwacht wordt en die zooveel door bijgeloof en ligtgeloovigheid opspraak heeft gemaakt, behelst de Parijsche *Presse* een uitvoerig artikel, waaraan wij het volgende ontleenen:

De sterrekundige Babinet heeft vroeger in een zijner werken over de kometen deze in het algemeen voor „Rien visibles” verklaard. Dit gezegde maakte éclat en gaf den geleerde aanleiding zijne nasporingen voort te zetten en thans tracht hij te bewijzen dat de kometen *nog minder dan niets zijn*. In de laatste zitting der Parijsche academie van wetenschappen heeft de geleerde sterrekundige, om tot zijne conclusie te komen, de volgende geestige vergelijkingen gemaakt:

1o Eene laag lucht van een millimeter dikte, gebragt in de luchtstreek, die eene komeet doorloopt en door de zon verligt, zou veel schitterender zijn dan de komeet zelve.

2o. Eene komeet, zoo groot als de aarde, weegt niet meer dan 30.000 kilo's, d. i. niet meer dan 30 kubieke ellen water.

Om tot deze beweringen te komen en ze te bewijzen, gaat Babinet uit van het door herhaalde waarnemingen bewezen feit, dat het licht der sterren niet ophoudt als eene komeet tusschenbeiden komt en dat door hare massa zelfs sterren van de tiende en elfde grootte, ja, nog kleiner gezien worden, zonder dat zij in het minst haar licht verliezen.

Deze optische feiten worden door de sterrekundigen Herschel, Piazzi, Bessel, Struve en Hind bevestigd. De komeet van het jaar 1828 vormde een kogel van ongeveer 125 000 mijlen middellijn en Struve zag door haar midden eene ster van de elfde grootte, die niet het minste van haar licht had verloren. De tusschenkomst van eene door de zon verlichte komeet verzwakt blijkbaar niet den glans der ster, voor welke zij als eene lichte gordijn treedt.

De natuurkunde leert ons door photometrische middelen,

verlaten met 500 kisten van deze waar aan boord.

BELGIE.

Een brief uit Belgie aan den *Times* gerigt beschouwt de rust aldaar slechts als tijdelijk, en de schrijver gelooft (waarschijnlijk met grond) dat de terugtrekking der jezuitische partij, slechts is een *réculer pour mieux sauter.* Dat Engeland zich werkelijk met de belgische aangelegenheden bemoeijen zal, is uiterst onwaarschijnlijk.

— De Eng. *Economist* herinnert, dat de R Catholieke geestelijkheid zich gaarne met de liberalen tegen het Nederl. bewind vereenigde, en in 1830 de liberale beginselen huldigde, maar toch reeds in 1831 de Paus bij een brief al die vrijheden hoogelijk afkeurde, de vrijheid van geweten en van godsdienst eene buitensporigheid, de vrijheid van drukpers een gevaar, en de vrijheid van vereeniging niet gelukkig noemende. Sinds dien tijd heeft de klerikale partij zich ontwikkeld, om tegen de staatsinstellingen in Belgie op te komen, en het schoone voorbeeld van een R. Katholieken staat, die vrije regeringsbeginselen met goed gevolg huldigt, te doen weggevallen Gelukkig was zij nog geen meester in 1848, en heeft Belgie dat revolutiejaar daardoor met kalmte doorleefd; maar bij de reaktie, die op dat omwentelingsjaar volgde, heeft ook Belgie zijn deel ontvangen, en een bestuur is tot stand gekomen, dat in den beginne gematigd, van lieverlede aan de inblazingen der ultra's heeft gehoor verleend, en, — in verband met de werking der bisschoppen tegen het vrije onderwijs en met den steun der boeren, die als in Ierland door de priesters in digte drommen en onder commando's naar de stembus worden gevoerd, — ten slotte de kalmte in Belgie ongelukkig heeft doen verstoren.

ITALIE.

Alle steden welke de Paus bezocht heeft, hebben bewijzen zijner milddadigheid ontvangen, en vooral zijne geboorteplaats Sinagaglia, waar hij aan verschillende inrigtingen 180 000 kroonen (ongeveer een half millioen guldens) heeft geschonken.

— De *Opinione* van Turijn meldt, dat de Keizerin van Rusland gedurende haar kort verblijf aldaar 3000 smeekschriften ontvangen heeft Voor haar vertrek heeft zij 3000 lires voor de armen achtergelaten en 11.000 lires aan de bedienden van het hof gegeven. Ook heeft zij aan vele bijzondere personen aanzienlijke geschenken gegeven. Gedurende haar verblijf te Rome heeft H. M., naar men zegt, 50,000 verzoekschriften ontvangen.

ASSEN, 13 Junij.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

's Hage, 13 Junij. Onze Eerste Kamer is gescheiden; het wetsontwerp tot afschaffing der invoerregten op de visch is verworpen met 19 tegen 14 stemmen; de gewijzigde jagtwet is aangenomen met 22 tegen 11 stemmen.

De Zwitsersche bondsvergadering heeft het Neufchatellsche verdrag goedgekeurd.

Amsterdam. Vrijdag, 12 Junij. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt $63\frac{7}{8}$ percent. Dito 4 pCt. $96\frac{11}{16}$ percent. *Rusland* bij Hope en comp. 1798 en 1816 5 pCt. $104\frac{3}{4}$ percent. *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $87\frac{3}{4}$ percent.

Granen en Zaden.

Koolzaad op het najaar hooger; f 522. — Raapolie op levering flaauwer; op zes weken f $52\frac{3}{4}$. — Tarwe ruim prijshoudend; 129 ponds nieuwe witbonte Poolsche f 410. — Rogge prijshoudend, gezocht; 125 ponds Pruissische f 231.

Leeuwarden, 12 Junij.

Op de markt van heden waren de prijzen als volgt:

Tarwe. per mud.			***Boekweit.*** per mud.		
56 ponds	puike witte	f10-75	52	ponds Zand	f 8-75
54 „	roode	- 9-25		Veen	- 0-00
Rogge. per mud.			***Haver.*** per mud.		
52 ponds	Inlandsche	f 6-50	$35\frac{1}{2}$	ponds fijne	f 4-25
53 ponds		- 6-75	31	„ blanke voer	- 3-40
			31	„ zwarte	- 0-00
Garst. per mud.			***Boonen.*** per mud.		
$46\frac{1}{2}$ ponds	winter	f 6-00		Paardeboonen	f 7-50
$44\frac{1}{2}$ „	zomer	- 5-25			
Koolzaad.			***Boter.***		
van f 00 00 tot f 00-00				per $\frac{1}{4}$ ton	f 41-00

Kaas *f* 28—50.

Het gewigt der Granen is naar $\frac{3}{4}$ mud. berekend.

Wij hadden heden aan onze Graanmarkt een redelijken aanvoer. — Tarwe vast. — Rogge en Garst als genoteerd. — Zand-Boekweit lager, Veen-Boekweit niet aan. — Haver flaauw. — Boonen hooger. — Zaden zonder handel. — Boter en Kaas als genoteerd.

Te Amsterdam en ook te Groningen zijn reeds nieuwe aardappelen aangebragt, die vrij goed waren.

— De Koning heeft goedgekeurd het beroep, door den kerkeraad der Hervormde gemeente van Donkerbroek, Haule en Haulerwijk, uitgebragt op den candidaat *W. C. van Senden.*

* **Gasselte, 11 Junij.** Met het opdelven en vervoeren van keisteenen is het hier zoo druk, dat de boeren met moeite voor een enkelen dag eenen arbeider krijgen kunnen; een 20tal paarden zijn aangekocht, welke uitsluitend daarvoor dienen Die geen paard heeft delft steenen en verdient van *f* 1 50 tot *f* 2 per dag, en de vervoerders van *f* 3 tot *f* 5; wanneer dit zoo voortgaat, zullen de boeren zich in den hooi- en bouwtijd van andere arbeiders moeten voorzien.

* **Meppel, 11 Junij.** Heden namiddag vond hier in het logement „de Bontekoe" de gewone jaarlijksche grasverpachting plaats, waarbij zich veel liefhebbers tot pachten opdeden: de prijzen van de onderscheiden verpachte perceelen liepen dan ook zeer hoog; wij hebben verschillende gedeelten hooren verpachten, waarvan 1 dagmaat gemiddeld opbragt f 80 „ à f 90 „. Dit is een zeer groot verschil bij vroegere jaren, toen deze ongemeste hooilanden, die om dezen tijd dikwijls aan overstrooming zijn blootgesteld, misschien naauwelijks de helft van dit bedrag opbragten. Het grasgewas dezer landen is nu middelmatig, doch met de gemeste landen dezer omstreken is het over 't algemeen gunstig gesteld.

* Heden was hier reeds vrij veel wol ter markt gebragt; ofschoon daarvan veel door particulieren voor vrij hooge prijzen werd gekocht, 60 à 70 cts. het halve Ned. pond, zoo is ook nog veel onverkocht gebleven en weder huiswaarts gevoerd, uit gebrek aan kooplieden, die niet ter markt waren, en de enkele, die er zich bevond, besteedde ook minder dan de hier opgegeven prijzen. In de volgende week is de eigenlijke wolen-donderdag, waarop dan zekerlijk veel kooplieden zich zullen bevinden.

* **Eelde, 11 Junij.** Heden middag had alhier de aangekondigde vergadering plaats van de Afdeeling Assen van het Ned. Zendelinggenootschap. De opwekkende rede werd uitgesproken door den Weleerw. Zeergel. heer Ds. *Heerspink*, predikant te Gieten, naar aanleiding van Hand. 13 vs. 1- 3 en H. 14 vs. 26, 27. Vele belangstellenden uit deze, zoowel als naburige gemeenten hoorden deze rede met groot genoegen en stichting aan, en toonden, dat hun de uitbreiding van het Godsrijk op aarde niet onverschillig is.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

In de courant van den 9 dezer komt een berigt voor, dat een onderwijzer alhier het voornemen had, zich als landmeter te laten examineren, en dat het doel hiervan scheen te zijn, de hoop of 't vooruitzigt om alszoodanig bij 't kadaster geplaatst te worden. Naar wij geïnformeerd zijn, dan is dit laatste gedeelte geheel bezijden de waarheid. Die toch als landmeter bij 't kadaster wenscht geplaatst te worden, moet eerst een jaar bij de bewaring van hypotheken en kadaster zijn geweest. Dan kan men, op de vergunning van den Minister, worden toegelaten tot het afleggen van een examen als adspirant landmeter bij 't kadaster, welk examen gewoonlijk te Utrecht wordt afgelegd, voor eene commissie daartoe door den Minister van Financien benoemd. Twee jaar adspirant geweest zijnde, kan men worden toegelaten tot het afleggen van het examen als landmeter bij 't kadaster, om, bij welgelukken en bij eventuele vakature als landmeter bij dat vak geplaatst te worden.

Hieruit blijkt alzoo, dat de inzender van het berigt niet goed met de zaak bekend was Het voornaamste doel van het afgelegd examen is, zooals we zeker meenen te weten, het regt te hebben om jongelieden tot landmeter te mogen opleiden.

Smilde, 12 Junij 1857. N. N.

HERSTEMMING,

tot benoeming van een lid der Staten.

Een woord aan mijne Medekiezers.

Kiest geen Burgemeester: hij is afhankelijk!

Kiest geen inwoner van Assen: hij is partijdig voor Assen!

Zoo heeft men tot u gesproken.

Onafhankelijk, onpartijdig moet de man uwer keuze zijn.

Afhankelijk in den zin, waarin het woord hier bedoeld wordt, zijn velen, ook die geen Burgemeesters zijn; een *Burgemeester* kan ook *onafhankelijk* zijn. — Er kunnen ook *buiten Assen* partijdige menschen wonen; te Assen wonen menschen, die *niet alleen* het belang van die plaats zoeken.

De *ondervinding* moet den *onafhankelijken, onpartijdigen* man leeren kennen.

De ondervinding heeft als zoodanig leeren kennen den heer *Hiddingh*, gewezen controleur bij de belastingen te Assen. Hij wist de belangen te behartigen van de schatkist en tevens de regten te eerbiedigen van de belastingschuldigen. *Hij trok geene partij dan voor het regt.*

Hij wist *onafhankelijk* te blijven, ook in eene afhankelijke betrekking — Hij heeft dezer dagen zijne betrekking in ons midden verloren, naar men met veel schijn van grond beweert, juist, *omdat hij geheel onafhankelijk was.*

Wilt gij dus, mijne medekiezers, een *onpartijdig*, een *onafhankelijk* man, stemt dan op:

Mr. ***C. Hidding.***

Een kiezer.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een' ZOON H. A. J SWAVING, geliefde echtgenoote van

Mr. H. J. CARSTEN.

Hoogeveen den 11 Junij 1857.

Men vraagt een ***BURGERMEISJE*** tot **KINDERMEID**, niet beneden 16 jaren, gewend met kinderen om te gaan. Adres letter H. bij het bureau dezer Courant

Galop-partij

te ***NOORDWOLDE.***

De VERGADERING *EENDRAGT*, met den kastelein J. KIERS, gedenken op eerstkomenden ***Woensdag den 17 dezer***, te laten **vergaloppeeren:**

Een fraaij, met NEU ZILVER gemonteerd **CHAISGEREIDE en HOOFDSTEL** *tot PRIJS*, en dito **ZWEEP** *tot PREMIE.* Alle paarden zullen worden toegelaten deweIke tot genoegen der keurmeesters zijn; de aangifte op genoemden dag, voordemiddags ten huize van den kastelein J. KIERS.

HARDDRAVERIJ

te ***BORGER***, op MAANDAG den **22** Junij e k., bij den Logementhouder J. J. LUBBIE.

PRIJS: Een ***ZILVEREN TABAKSKOMFOOR.***

PREMIE: ***Een dito SIGARENKOKER.***

Aangifte der PAARDEN des voordemiddags te 12 uur. Alle PAARDEN zullen worden toegelaten, welke ten genoegen der Keurmeesters zijn.

N.B. Na afloop der Harddraverij ***HOORNMUZIJK.***

Harddraverij.

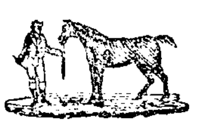

Op ***Zaturdag den 20 Junij*** *a s* te ***GIETEN***, bij den logementhouder H. OTTENS.

PRIJS: Een modern **CHAISGETUIG.** — *PREMIE:* Eene fraai bewerkte **ZWEEP.**

DE GEWONE JAARLIJKSCHE

HARDDRAVERIJ

bij L. A. OUDMAN te Zuidlaren, zal dit jaar plaats hebben op WOENSDAG den 17 Junij e k.

PRIJS en PREMIE zullen bij uitstek fraai zijn.

Het **HOOFDBESTUUR** van het Genootschap ter bevordering van den Landbouw in de Provincie Drenthe maakt bekend:

dat ter voldoening aan het besluit, genomen in de algemeene Vergadering, den 21 Augustus 1856 te Emmen gehouden, door eene Commissie van leden van het Genootschap een

DRIEJARIGE ZWARTE SPRINGHENST

is aangekocht, reeds eenmaal bekroond;

dat deze HENGST op WOENSDAG eerstkomende den 17 dezer maand aan INGEZETENEN dezer Provincie in het ***openbaar zal worden verkocht***, op alsdan mede te deelen voorwaarden, waaronder, dat de HENGST gedurende een bepaald aantal jaren als **DEKHENGST** ten algemeenen nutte in deze Provincie zal moeten aangehouden worden, en dat de betaling in vijf of zes jaren in gelijke termijnen zal plaats hebben;

wordende dientengevolge belanghebbenden uitgenoodigd, om op voorschreven Woensdag eerstkomende, den 17 dezer, des namiddags om een uur te komen ten huize van den Logementhouder KUIPERS te Assen.

De HENGST is tot en met den dag van verkoop te bezien bij genoemden logementhouder.

Het Hoofdbestuur verzoekt H.H. Burgemeesters der gemeenten in deze provincie, om op eerstkomende Zondag bij gewone afkondiging dezen verkoop ter kennisse van het algemeen te brengen.

Assen, 9 Junij 1857.

Het Hoofdbestuur voornoemd,
VAN ECHTEN VAN HOLTHE, Voorzitter.
L. OLDENHUIS GRATAMA, Secretaris.

dat, wanneer twee lichtende focus te gelijk schitteren, de zwakkere zestigmaal minder kracht moet hebben dan de andere, om niet meer zigtbaar te zijn, dat is voor den glans van het naburige licht te verdwijnen. Dientengevolge geeft de komeet, die als eene gordijn voor eene andere ster treedt, niet het *zestigste* deel van het licht dier ster, daar anders het licht dier ster door dat der komeet zou verduisterd worden. Hoogstens mag men aannemen, dat eene komeet het zestigste deel van het licht der ster heeft.

Om echter het licht der ster te doen verdwijnen, moest dat der komeet *zestig* maal sterker zijn, d. i. 3600 maal, zoodat zij 3600 maal sterker licht dan dat eener komeet moest hebben om eene ster van de elfde grootte te doen verdwijnen. En daar, volgens de waarnemingen door Pogson op het observatorium van Oxford gedaan, eene ster van de elfde grootte 250 maal minder schitterend is dan eene ster van de vijfde grootte, moest men dus 250 maal 3600 maal d. i. 900.000 maal het licht der komeet nemen om dat eener ster van de vijfde grootte te doen verdwijnen.

Het is een aangenomen feit dat het licht der maan, d. i. onze door de maan verlichte dampkring alle sterren beneden de vierde grootte doet verdwijnen. De door de volle maan verlichte dampkring verkrijgt daardoor dus licht genoeg om alle sterren van de vijfde grootte en daar beneden onzigtbaar te maken. Deze door de maan verlichte dampkring is dus 900.000 maal schitterender dan dat ligchaam der komeet, die bij het felle zonlicht aan den hemel staat. Volgens Wollaston heeft de volle zon 800.000 maal meer licht dan de volle maan, zoodat het duidelijk is, dat onze door de zon verlichte dampkring 800.000 maal 9 000 000 maal of 720.000.000.000 maal schitterender zou zijn dan de komeet.

Babinet tracht daarnaar de digtheid der komeet te bepalen, namelijk te bewijzen tot welke digtheid men de lucht van onzen dampkring zou moeten reduceren om ze tot een graad van dunheid te brengen zoo als die in het midden der komeet is. Door de vroegere soortgelijke waarnemingen komt hij tot het resultaat, dat eene komeet slechts met eene luchtlaag kan vergeleken worden, die zoo uitgestrekt is, dat zij eene 45 millioen milliarden maal grootere ruimte inneemt. Dit is een graad van verdunning, die men zich bijna niet kan voorstellen, want zij grenst aan het oneindige.

Uit alles blijkt dus, dat zoowel de massa als de digtheid eener komeet oneindig klein zijn, zoodat men, volgens Babinet, zoo goed als zeker mag zeggen, dat eene luchtlaag van een millimeter dikte, gebragt in de streek die eene door de zon verlichte komeet doorloopt, de geheele physische verschijning eener komeet zou veroorzaken, namelijk denzelfden glans en dezelfde digtheid zou hebben.

Is nu de digtheid eener komeet eenmaal bepaald, dan kan Babinet het totaal gewigt van zulk eene ster naar gegevene afmetingen berekenen.

Neemt men aan, dat de digtheid der materie eener komeet, zoo als wij gezien hebben, vergeleken kan worden van eene 45 millioen milliarden maal minder groote digtheid, dan zou het gewigt eener komeet naauwelijks dat

· Bij L. F. MULDERS, Gemeente-Ontvanger te Smilde, is gemest: **een puik best KALF,** oud 12 weken, en aangekocht door den Slager ***N. MAGNUS*** voor de aanzienlijke som van ***f 60*** —, bestemd om ter gelegenheid der TENTOONSTELLING van VEE op 16 Junij ter tafel te worden voorgezet. -- Het is van af heden te bezien bij AALTJE LUXWOLDA in de *Nieuwe Veenhoop* alhier.

Smilde den 12 Junij 1857.

Gras-Verkoop.

De Notaris TADEMA te Oosterwolde, zal op ZATURDAG den 27 Junij 1857, des namiddags te twee uur, in de *GOUDEN KLOK* te Oosterwolde, in het openbaar en op de gebruikelijke wijze presenteeren te verkoopen:

ONGEVEER

ZESTIG PERCEELEN GRAS,

in HOOI- en WEIDLANDEN te Oosterwolde en omliggende dorpen, waarvan de billetten 10 dagen voor den verkoop zullen gereed zijn.

BERIGT ter deelneming in de GELDLEENING groot zeven duizend gulden *(f 7000), ten laste der gemeente HOOGEVEEN, uit krachte van het besluit van den Raad dier gemeente van den 21 April 1857 no. 7, goedgekeurd bij Resolutie van H.H. Gedeputeerde Staten van dit gewest d.d. 6 Mei 1857 no. 16.*

Art. 1.

De geldleening bestaat uit veertien aandeelen, ieder groot vijfhonderd gulden (*f* 500-*n*).

Art. 2.

De jaarlijksche intrest is bepaald op vier ten honderd.

Art. 3.

De inschrijving geschiedt ingevolge aankondiging ten kantore van den Gemeente-Ontvanger, alwaar dezelve dagelijks op de gewone kantooruren zal geopend zijn van af maandag den 25 Mei eerstkomende, tot dat de benoodigde som zal zijn volgeteekend, als wanneer de lijst door den Gemeente-Ontvanger zal worden gesloten.

Art. 4.

Het bedrag van elk aandeel wordt in eens gestort, en wel op den eersten Augustus eerstkomende, tegen uitgifte der schuldbekentenissen aan de deelnemers of hunne gemagtigden.

Art. 5.

Te beginnen met 1858 zal jaarlijks op den eersten Augustus, de aflossing van een of meer aandeelen plaats hebben, welke aflossing in eene vooraf bekend gemaakte openbare Raadsvergadering, bij uitloting zal worden geregeld.

Voor den eersten Julij van elk jaar zal aan de belanghebbenden bij openbare bekendmaking mededeeling van den uitslag der uitloting worden gedaan.

Art. 6.

De schuldbekentenissen zullen worden opgemaakt ten name van den Raad der gemeente Hoogeveen, door den Voorzitter geteekend en door den Secretaris gecontrasigneerd.

Art. 7.

De renten zullen na ommekomst van ieder jaar, en alzoo op den 1 Augustus, in eens worden betaald bij ordonnantie op den Gemeente-Ontvanger.

Art. 8.

Het bedrag der uitgelootte schuldbekentenissen zal eischbaar zijn den 1 Augustus van het jaar waarin dezelve ter aflossing zijn aangewezen; en tegen intrekking dier schuldbekentenissen worden voldaan bij voornoemden Gemeente-Ontvanger.

Art. 9.

Tot zekerheid van de aflossing en rente betaling dezer geldleening zullen op de begrootingen van 1858 en volgende jaren de middelen worden aangewezen.

Aldus vastgesteld door Burgemeester en Wethouders der gemeente Hoogeveen, in derzelver vergadering van den 23 Mei 1857.

De Burgemeester,
A. ZEPER.
De Secretaris,
H. J. CRULL.

Aanbesteding,

bij geslotene briefjes, van een

KNECHTSWONING

bij de HEEREN-SOCIETEIT te Assen. BESTEK, PLAN en VOORWAARDEN liggen ter visie bij de Weduwe J. OOSTERGETEL en bij den KNECHT der ***SOCIETEIT;*** alwaar informatien zijn te bekomen.

De briefjes moeten behoorlijk onderteekend en gesloten zijn ingeleverd, vóór of op MAANDAG den 22 Junij aanstaande, des namiddags te 5 uur, bij den KNECHT in het Societeitsgebouw.

Het Kindje van ANDRIES DOMBURG, Landbouwer te Sloten, aan de Haarlemmermeer, heeft erg aan de Engelsche ziekte geleden, en is zonder vrucht twee jaren onder geneeskundige behandeling geweest; het kwam niets vooruit. Door veelvuldig aanraden heeft de Moeder het **REVALENTA** laten eten en het is daardoor veel gebeterd; het is veel vrolijker en begint al aardig te loopen. Belangstellenden kunnen zich zelven overtuigen, daar Vrouw DOMBURG gaarne nadere uitkomst geeft.

De **REVALENTA** is een ligt verteerbaar eten, dat zeer veel voedingstof bezit, zelfs meer dan Vleesch. Zij is te verkrijgen in onderstaande Dépots voor $87\frac{1}{2}$ Ct., 2, $3\frac{1}{2}$, 8 en 16 Gulden — de groote Bussen zijn het voordeeligst en een soepbord vol uit eene 16 Guldens Bus, kost nauwelijks 7 Centen. Met stroop gegeten, is het een zeer smakelijke en goedkoope kost en bekomt iedereen wel. Voor kleine Kinderen is niets beter dan Revalenta-Pap.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Meppel, A. JEULEN.
Gordijk, S. G. ZWART.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
Veendam, O. H. SAVENIJE.

en in de bekende Dépots in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

Assen, 6—13 Junij. Geh.: J. Kroeskop en F. Wolting — Bev.: J. Dirker geb. Drijver, van z.; J. Koetsier geb. Boer, van z.; M. Bakker geb. Buning, van d; G. Meijering geb. Balten, van d. — Overl.: J. J. Blank, weduwe, ruim $70\frac{1}{2}$ j.

Meppel, 4—11 Junij. Geh.: geene. -- Ondertr.: A. Bakker met J. Tuiteman. — Bev.: J. Bergman geb. Moes, van d.; M J. Konijn geb. Cohen, van z.; K. Tollenaar geb Jansen, van d.; M. Pleket geb. de Kleine, van d. — Overl.: A. van Blankenstein, 1 j. en 2 m. vl.; G. Willemsen, 71 j., weduwe van G. Krien; voorts is aangegeven een levenloos kind van het mannel. gesl.

Makkinga, 2? Mei—11 Junij. Geh.: M. H. Haanstra en J. R. Holtrop te Haulerwijk; J. W. Broekert en B. G. de Jong te Haulerwijk, L. S. van der Meij te Oldeberkoop en B. H. van der Veen te Noordwolde; P. F. de Groot en A. G. Drenth te Nijeberkoop. — Geb.: Gerrit, z. van F. G. Oosterhof te Oldeberkoop; Grietje, d. van W. L. Oost en A. K Stelling te Appelscha; Dieuwkje, d. van G. B Buist en G. P van der Scheer te Appelscha; Trijntje, d. van J. W. Wiebinga en J. S. Meinsma te Oosterwolde; Jacob, z. van J. J. Koopmans en T. J. Oosterkamp te Oosterwolde; Jan, z. van R. W. Idema en A. E. de Haan te Appelscha; Loltje, d. van F. E. van Feijen en L. J. Homans te Makkinga; Sander, z. van W. S. Wemar en R. J. Gorter te Elsloo; Johannes, z. van H. J Zijlstra en M. H. Alstein te Oosterwolde; Antje, d. van H. W. Koster en F. H. Kromkamp te Oldeberkoop. — Overl.: Trientje Jacobus Akker, oud 21 m. te Haule; IJpe Ottes Jongsma, 27 j. te Haulerwijk, Trijntje Johannes Wiebinga, 3 d. te Oosterwolde; Jantje Dirks van der Weijde, 21 j. te Oldeberkoop; Sijtske Luitzens Jager, 31 j. te Makkinga; voorts nog twee levenloos aangegeven kinderen.

Wolvega, 4—10 Junij. Geb.: Sjoerdje, d. van G. H Bron en J. H. Vos van Oldeholtwolde, Geertje, d. van R. P. Brouwer en A. S. Boetje van Wolvega; Tiede, z. van IJ A. Kuipers en T. G Krol van Wolvega; Geertje, d. van A. H. Pijlman en F. R. Pit van Oldetrijne; Jochem, z. van S. J Zwart en B. G. Wagemaker van Idzard; Frerik, z. van K. R. Moed en IJ. F. Simons van Idzard; Femmigje, d. van K. J. Jedema en A. H. Krol van Noordwolde; Roelof, z. van H. J. Korf en H. R. de Boer van Nijholtpa. — Ondertrouwd: P. J. Krol van Noordwolde en J. P. Algra van Dronrijp; G. T. van der Veen en P. H. Oosterhof, beide van Wolvega. — Geh.: M. W. van der Sluis van Schoteruiterdijken en M. A. de Vries van Scherpenzeel. — Overl.: A. J. Vriend, vrl. 1 j. van Wolvega; N. Prop, ml. 16 j. van Wolvega; R. L. Bult, ml. 39 j., geh., van Noordwolde.

MARKTBERIGTEN.

ASSEN, 11 Junij. W.-Rogge f 6.55 tot f 7.65. — Zand-Boekweit f 7,00 a f 7.90. — Veenboekweit f 6.80 tot f 7,90. — Haver f 0,00 tot f 0,00. — Ruigwitte Aardappelen f 1,80 tot f 2.10; roode Venlosche dito van f 1,80 tot f 2.10. — Knollen van f 0,00 tot f 0,00. -- Roode Kool van f 0.00 tot f 0,00. — Witte dito f 0.00 tot f 0.00. — Varkens, magere van f 0,00. — Stroo per 1000 ℔ f 00,00. — Eijeren de 100 stuks f 2,00 a f 0.00. — Boter f 0,65 a f 0.70. -- Roggebrood de 6 Ned. ℔ f 0.54.

WOLVEGA, 10 Junij. Rogge f 0.00 tot f 0.00; aangevoerd mud. — Boekweit van f 8.65 tot f 8.75; aangevoerd 0.00 mud. – Boter f 40.00; aanvoer $188\frac{1}{4}$, $59\frac{1}{8}$ en $0\frac{1}{16}$ tonnen.

MEPPEL, 11 Junij. Rogge f 6,75 a f 7,30. Boekweit f 6.50 a f 7,50. Boter $1\frac{1}{2}$ N. ℔ f 1,30 a f 1.45. Boter per $\frac{1}{8}$ vat f 18.00 a 19,50. Roggebrood de 6 N. pd. f 0.00; de 3 N. pd. f 0,00.

ZWOLLE, 12 Junij. Tarwe j. f 11.25 a f 10.25; dito (ruwarige) j. f 13.00 a f 12.00. — Rogge j. f 8.00 a f 7.00. — Boekweit j. f 8.40 a f 7.00. — Aardappelen o. f 3,50 a f 2.30. — Boter per ℔ f 1.00 a f „.85; per $\frac{1}{8}$ Ton f 20.— a f 19.50.

GRONINGEN, 12 Junij.

Tarwe, Jarige	70℔	f 11.75	Boekweit, zand 60 N.pd.	f 6.50
„ Oml.	68	„ 8.60	„ „ 62	„ „ 7.00
dito	70	„ 9 60	„ zwarte 62	„ „ 6.85
„ „ Old.	68	„ 8 35	„ veen 64	„ „ 0 00
„ „ „	70	„ 9.35	Paardeboonen..	f 6 50 à 7.25
Rogge, N. Inl.	62	„ 5.15	Groene Erwten.	„ 00.00 à 00.00
„ „ „	64	„ 5.75	Graauwe „	„ 00.00 à 00.00
„ O. „	66	„ 6 35	Koolzaad . . .	f 00.00 à 00.00
Haver, N. dikke	40	„ 3 70	Gort, grove .	„ 8 75 à 9 25
„ „	42	„ 3 95	Gort, parel ,	„ 00 00 à 00.00
„ Voer	36	„ 3 15	Olie, raap p. vat	„ 51.00 à 00.00
„ „	40	„ 3.55	Raapkoeken. . . .	à —.—
„ Zwarte	36	„ 3 15	Lijnkoeken	—.— à —.—
„ „	38	„ 3.35	Boter 1ste soort	f 34.00 a 35.00
Garst, N. wint.	54	„ 5 85	Boter 2de „	f 32.00 a 33.00
„ „ „	56	„ 6 25		
„ „ zomer	56	„ 5 95		
„ „ knob.	60	6 30		

Tarwe tot vorige prijzen met geringen handel. — Rogge prijshoudend. — Boekweit slap en tot 25 ct. lager nog bijna zonder koopers. -- Garst tot vorige prijzen slepend afgaande. — Zware Dikke Haver ruim prijshoudend, ligtere soorten genoegzaam zonder handel, Voer en Zwarte iets aangenamer.— Boonen als voren. — Grove Gort weinig in omgegaan. — Raapolie prijshoudend.

AMSTERDAM, 10 Junij. TARWE. Poolsche bij partij prijshoudend, andere soorten handel; 126 ℔ nieuwe bonte Poolsche f 378; 125, 127 ℔ oude dito f 360, 378 bij gerijf. -- ROGGE iets hooger verkocht, de gedroogde bij partijen; 125 ℔ Pruissische f 231; 117 ℔ Petersburger f 214, 215; 118, 119 ℔ dito f 218, 221. — GARST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — Van KANARIEZAAD werden op nieuw 400 mud tot hoogere prijzen afgedaan. — KOOLZAAD op het Najaar £ 1 hooger, op het Voorjaar onveranderd; op 9 v. Olie in Sept., Oct. en Nov. £ $86\frac{1}{2}$; April £ 87. — LIJNZAAD in een doen, 111/12 ℔ Odessa f 14. — RAAPOLIE dadelijk onveranderd, op levering williger; op 6w. f $52\frac{1}{2}$; Vliegend f $51\frac{1}{4}$; Najaar f 1, $\frac{1}{2}$, 51, $\frac{1}{4}$. — LIJNOLIE dadelijk en op levering ruim prijshoudend; op 6w. f $46\frac{1}{4}$; Vliegend f 45, $\frac{1}{4}$; Najaar f 45, $\frac{1}{2}$. — HENNEPOLIE op 6w. f $56\frac{3}{4}$; Vliegend f $49\frac{1}{2}$ — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 82 a 86. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 10 a 14.

SCHIEDAM, 9 Junij. MOUTWIJN tot f $18\frac{3}{4}$ per vat contant met weinig verkoopers. -- JENEVER 100 pct. Amst. proef f $22\frac{3}{4}$ a f $23\frac{1}{4}$ per vat contant.

232ste STAATS-LOTERIJ. 5de KLASSE.

13de Lijst. No. 11162 f 10000. Nos. 9953, 12894 en 19791 ieder f 1000. Nos. 3571, 4484, 10064 en 10160 ieder f 400. Nos 7780 en 13234 ieder f 200. Nos. 846, 2655, 4547, 4553, 4834, 7674, 9790, 16740, 18420 en 18881 ieder f 100.

14de Lijst. Nos. 2272, 5 59, 8377, 9017, 16528, 19545 en 19754 ieder f 1000. No. 11190 f 400. Nos. 808, 2557, 3 73, 12639, 12780 en 19078 ieder f 200. Nos. 101, 1533, 3464, 3564, 4387, 5988, 11528, 14199, 14612, 16682, 17047 en 18109 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1857.

	pct.	10 Junij.	11 Junij.		pct.	10 Junij.	11 Junij.
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{7}{8}$	$63\frac{7}{8}$	*Spanje*, Obl.	$1\frac{1}{4}$	$25\frac{5}{16}$	$25\frac{1}{2}$
„ „	3	$76\frac{1}{2}$	$76\frac{7}{8}$	Obligatien	3	$42\frac{1}{8}$	$42\frac{1}{8}$
„ „	4	$96\frac{9}{16}$	$96\frac{13}{16}$	Binnenl.	3	$38\frac{5}{16}$	$38\frac{5}{16}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$90\frac{3}{4}$	91	Amortisable			
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$155\frac{1}{2}$	$157\frac{3}{4}$	Bewijz. Coup.		$6\frac{3}{4}$	$6\frac{3}{4}$
O. I. Leening	4	$95\frac{3}{4}$	96	*Oostenrijk*,			
Aand. H. Spw.				Oblig. Goll	5		$77\frac{5}{8}$
Aand. R Spw.	$4\frac{1}{2}$			» »	4		
Ned. B.			$161\frac{1}{2}$	» Metal.	5	$76\frac{5}{16}$	$76\frac{7}{16}$
Maats. Weld.			60	» » N.	5		
Rusland,				» Nation.	5	$77\frac{5}{8}$	$77\frac{11}{16}$
Obl. Hope	5	$104\frac{7}{8}$	$104\frac{3}{4}$	» »	$2\frac{1}{2}$	$39\frac{9}{16}$	$39\frac{1}{2}$
Dito 1831/33	5	$94\frac{3}{8}$	$94\frac{5}{8}$	*Belgie*, Cert.	$2\frac{1}{2}$		
Cert. 1840	4			Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$52\frac{5}{8}$	53
» Stieglitz	4	$87\frac{1}{2}$	$87\frac{1}{4}$	*Portug.*, Obl.	3	$45\frac{13}{16}$	$45\frac{7}{8}$
Cert. v. Ass.	6	66		Brazilien	5	$98\frac{3}{4}$	
Polen,				Weener aandeelen	4	321	322
Aand. fl. 500	f	$155\frac{1}{2}$	$155\frac{3}{4}$				
Obl.	4	$79\frac{1}{2}$	$79\frac{5}{8}$				

10 Junij. De Nationale fondsen waren alge een williger; naar aandeelen Handelmaatschappij was tot hooger prijzen veel vraag.

Van Buitenlandsche fondsen waren Russische en Spaansche vaster, de Oostenrijks he daarentegen meer aangeboden; de overigen nagenoeg onveranderd.

11 Junij. Van Nationale fondsen waren de 4 pCts. zeer gevraagd en hooger; de overige soorten nagenoeg onveranderd.

Aandeelen Handel-Maatschappij zijn op nieuw aanzienlijk gerezen.

Russische en Oostenrijksche fondsen waren goed prijshoudend; Spaansche williger; Zuid-Amerikaansche meer aangeboden.

der aarde zijn, wier digtheid men tot het onmzaggelijk getal van 194 000.000 000.000 000 000 000 in verhouding tot de eenheid verminderd zou hebben.

Uit deze berekening blijkt, dat eene komeet, zoo groot als de aarde, niet meer dan 30.000 kilo's zou wegen, en dus niet zwaarder zou zijn dan 30 kubieke ellen water.

De stoot eener gaz-substantie, die onmeetbaar dun is, zou dientengevolge gelijk nul zijn. Overigens is het waarschijnlijk dat, wegens zijne buitengewone dunheid, geen gedeelte der kometenstof, zelfs in de hoogst gelegen, d i. de minst digte en tevens meest uitgestrekte gedeelten van onzen dampkring, zou kunnen doordringen en dat dientengevolge de stoot van eene dergelijke ster tegen onze aarde door hare bewoners zelfs in het geheel niet zou worden waargenomen. Buitendien bestaat er geene mogelijkheid voor eene botsing der aarde met de verwachte komeet, daar zij hare baan op een oneindigen afstand van de aarde beschrijft.

De komeet, die wij verwachten, draagt den naam: komeet van 1556, dewijl in dat jaar tot schrik van geheel Europa eene komeet aan den hemel verscheen, die zich ook in 1264 vertoond had en weder te voorschijn kwam, nadat zij haren loop in 292 jaren had volbragt. Zoo groot was toenmaals de algemeene ontsteltenis, dat zelfs Karel V zich door hare verschijning het meest bewogen voelde zijne kroon neder te leggen. Melanchton heeft een uitvoerig verslag over dit hemelverschijnsel geschreven. In Maart 1556 werd de komeet waargenomen in het sterrenbeeld der Maagd. In China werd zij ter zelfder tijd maar veel langer dan in Europa gezien. Men berekent, dat zij toen 700 000 mijlen van de aarde verwijderd was. De meeste nieuwe sterrekundigen beschouwen op weinig uitzonderingen na de komeet van 1556 als die, welke zich in 1264 vertoonde, en berekenen daarnaar haren terugkeer in dezen tijd. Pingré, de beroemde kometograaf, heeft alle elementen verzameld, volgens welke ook Lalande en bij hare wederverschijning in het jaar 1848 veronderstelden. Hind meende de komeet het vorige jaar in het sterrebeeld der Slang ontdekt te hebben. Anderen meenden haar in andere sterrebeelden gezien te hebben. Ten laatste bleek het echter, dat al deze geruchten ongegrond waren en dat de komeet in 1848 zich niet vertoond had.

Volgens de jongste berekeningen van den Hollandschen sterrekundige Bomme te Middelburg zou de komeet Karel V wel tot in Augustus 1860 op zich kunnen laten wachten, zonder dat men den dag harer verschijning kan bepalen. De op den 13den Junij 1857 bepaalde verschijning der komeet is uit de lucht gegrepen. Wordt de komeet voor ons zigtbaar, dan is zij altijd 700.000 mijlen van onze aarde verwijderd. Overigens heeft de sterrekundige Babinet, dien de Franschen den komeetverdelger noemen, voldoende bewezen, dat alle kometen, met of zonder staart in de werkelijkheid slechts gasstoffen zijn, die zich in de groote hemelruimte bewegen.

Heden morgen voor vier uur was reeds een regenboog zigtbaar; velen, die heden de komeet verwachten, hebben wellicht daarin reeds een voorbode van her vergaan der wereld gezien.

GEDRUKT BIJ C. VAN GORCUM TE ASSEN.